

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO

**GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT**

Priština, 28. maja 2015. godine
Br. ref.: RK 799/15

РЕШЕЊЕ О НЕПРИХВАТЉИВОСТИ

у

slučaju br. KI176/14

Podnositelj

Sekule Stanković

**Zahtev za ocenu ustavnosti presude Vrhovnog suda Rev. br. 233/2014 od
3. septembra 2014. godine**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik
Ivan Čukalović, zamjenik predsednika
Robert Carolan, sudija
Altay Suroy, sudija
Almiro Rodrigues, sudija
Snezhana Botusharova, sudija
Kadri Kryeziu, sudija
Arta Rama-Hajrizi, sudija i
Bekim Sejdiu, sudija

Podnositelj zahteva

1. Podnositelj zahteva je g. Sekule Stanković iz Prištine, sa prebivalištem u Medveđi, Republika Srbija, koga pred Sudom zastupaju g. Visar Ahmeti i g. Ekrem Agushi, advokati.

Osporena odluka

2. Podnositac zahteva osporava presudu Rev. br. 233/2014 Vrhovnog suda Republike Kosovo od 3. septembra 2014. godine (u daljem tekstu: Vrhovni sud). Ovom presudom je usvojena revizija gđe V. B. (tužena) i odbijen tužbeni zahtev podnosioca (tužilac) za poništavanjem ugovora o zameni nepokretnosti.
3. Osporena presuda je uručena podnosiocu zahteva 8. decembra 2014. godine.

Predmetna stvar

4. Predmetna stvar zahteva je ocena ustavnosti osporene presude Rev. br. 233/2014, zbog navodne povrede prava garantovanih članom 46. [Zaštita imovine] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav).

Pravni osnov

5. Pravni osnov za obradu ovog zahteva je član 113.7 Ustava, članovi 22. i 47. Zakona o Ustavnom суду Republike Kosovo br. 03/L-121 (u daljem tekstu: Zakon).

Postupak pred Ustavnim sudom

6. Dana 10. decembra 2014. godine, podnositac je podneo zahtev Ustavnom суду Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
7. Dana 6. januara 2015. godine, predsednik Suda je odlukom br. GJR. KI176/14 imenovao sudiju Roberta Carolana za sudiju izvestioca. Istog dana, predsednik je odlukom br. KSH. KI176/14 imenovao Veće za razmatranje, sastavljenod sudija: Snezhana Botusharova (predsedavajuća), Kadri Kryeziu (član) i Arta Rama-Hajrizi (član).
8. Dana 20. januara 2015. godine, Sud je obavestio podnosioca o registraciji zahteva i kopija ovog zahteva je poslata Vrhovnom суду.
9. Dana 15. aprila 2015. godine, nakon što je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca, Veće za razmatranje je preporučilo Sudu neprihvatljivost zahteva.

Pregled činjenica

10. Dana 1. avgusta 1999. godine, podnositac zahteva je zaključio ugovor sa gđom V.B. (tužena) o zameni nepokretnosti, stana koji se nalazi u naselju Dardanija SUII/1, ulaz 1 u Prištini, sa kućom od 124 m² (kvadratna metra) i dvorištem od 12 ari i 17 m², koja se opisuje kao parcela br. 1946, a koja se nalazi u Medvedji.
11. Dana 11. oktobra 2011. godine, Opštinski sud u Prištini, Odeljenje u Gračanici (presuda C. br. 863/11) je usvojio, kao osnovan, tužbeni zahtev podnosioca i potvrđio da je ugovor o zameni nepokretnosti, zaključen 1. avgusta 1999. godine, između podnosioca zahteva i tužene, ništavan i bez pravnog dejstva.

12. Na ovu presudu, tužena je uložila žalbu Apelacionom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Apelacioni sud), osporavajući sve tačke presude.
13. Dana 18. septembra 2013. godine, Apelacioni sud (presuda Ac. br. 58/2013) odbio je, kao neosnovanu, žalbu tužene i potvrdio presudu Opštinskog suda u Prištini, Odeljenja u Gračanici.
14. Dana 12. decembra 2013. godine, tužena je podnela reviziju Vrhovnom sudu na presudu Apelacionog suda, osporavajući presudu kao nepravičnu.
15. Dana 3. septembra 2014. godine, Vrhovni sud (presuda Rev. br. 233/2014) je usvojio, kao osnovanu, reviziju podnetu od strane tužene, preinačio presude nižih sudova, odbijajući tužbeni zahtev podnosioca zahteva kao neblagovremen.
16. Pored toga, Vrhovni sud je u svojoj presudi obrazložio: „*U ovom slučaju, zasnivajući se na činjenici da ugovor o zameni nepokretnosti između parničara nije formalizovan u pravnom aspektu, znači da nemamo ugovor i ako nemamo ugovor onda on ne može ni da se poništi, kao što je pogrešno zaključio prvostepeni sud, pa i da postoji zakonit ugovor koji je overen u sudu, prošao je rok da se traži njegova ništavnost, obzirom da je interni ugovor zaključen 01.08.1999. godine, a tužba je podneta sudu 10.11.2014. godine. Prema zakonskoj odredbi iz člana 117. Zakona o obligacionim odnosima, poništenje rušljivog ugovora prestaje istekom roka od jedne godine od saznanja za razlog rušljivosti, odnosno prestanka prinude, dok je u ovom slučaju prošlo 5 godina, 3 meseca i 9 dana. Dakle, i navedenu tvrdnju u reviziji da je tužba van roka Vrhovni sud Kosova je usvojio kao osnovanu*“.

Navodi podnosioca

17. Podnositelj zahteva tvrdi da mu je Vrhovni sud, usvajajući kao osnovanu reviziju podnetu od strane tužene i odbijajući kao neosnovan njegov tužbeni zahtev za poništenje ugovora o zameni nepokretnosti, povredio pravo na imovinu, garantovano članom 46. Ustava.
18. Tvrđnu o povredi člana 46. Ustava, podnositelj zahteva zasniva na činjenici: „*Vrhovni sud u pruženom obrazloženju, između ostalog, izneo je razloge koji su potpuno u suprotnosti sa materijalnim dokazima, to jer je tužba tužioca u ovom slučaju podneta u zakonskom roku koji je propisan odredbama člana 117. ZOO*“.

Prihvatljivost zahteva

19. Ustavni sud, pre nego što razmotri podnet zahtev, prvo ocenjuje da li zahtev podnosioca ispunjava proceduralne uslove prihvatljivosti, propisane u Ustavu i dalje precizirane u Zakonu i Poslovniku.
20. U pogledu ovog zahteva, Sud se poziva na član 48. Zakona, koji propisuje: „*Podnositelj podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode su mu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnositelj želi da ospori*“.

21. Pored toga, pravilo 36 (1) (d) Poslovnika, propisuje:

(1) *Sudu je dozvoljeno da rešava zahtev:*

[...]

(d) *ako je zahtev prima facie opravdan ili nije očigledno neosnovan.*

22. Štaviše, pravilo 36 (2) Poslovnika propisuje:

(2) *Sud proglašava zahtev kao očigledno neosnovan kada zaključi:*

[...]

(b) *da iznete činjenice ni na koji način ne opravdavaju tvrdnju o kršenju ustavnih prava;*

[...]

23. U ovom slučaju, predmetna stvar pred redovnim sudovima je bio zahtev podnosioca u vezi sa poništenjem ugovora o zameni nepokretnosti. Prvostepeni i drugostepeni sud su usvojili tužbeni zahtev podnosioca i odlučili da ponište ugovor. Međutim, Vrhovni sud je, na osnovu revizije podnete od strane tužene, preinačio presude navedenih sudova, odbijajući kao neosnovan tužbeni zahtev podnosioca, jer je podnet nakon roka koji je propisan zakonom.

24. Podnositelj zahteva tvrdi da je Vrhovni sud, odbijajući kao neblagovremen, tužbeni zahtev za poništenje ugovora o zameni nepokretnosti, povredio njegovo pravo na imovinu, garantovano članom 46. Ustava.

25. U vezi sa pravom na imovinu, član 46. [Zaštita imovine] Ustava, propisuje:

1. *Garantuje se pravo na imovinu.*

2. *Korišćenje imovine je regulisano zakonom, u skladu sa javnim interesom.*

3. *Niko se ne može arbitralno lišiti lične imovine. Republika Kosovo ili javne vlasti Republike Kosovo mogu izvršiti eksproprijaciju imovine ako je ista u skladu sa zakonom, ako je neophodna ili adekvatna za postizanje javnih ciljeva ili podržavanje javnog interesa, a za koju se vrši neposredna adekvatna kompenzacija licu ili licima, imovina kojih se eksproriiše.*

4. *O sporovima koje uzrokuje neko delo Republike Kosovo ili javne vlasti Republike Kosovo, a koji se smatraju eksproprijacijom, odlučuje nadležni sud.*

26. Što se tiče tvrdnje podnosioca zahteva o povredi prava na imovinu, Sud na osnovu spisa predmeta, smatra da takva tvrdnja ne predstavlja ustanovnu argumentovanu osnovu, jer se odnosi na pitanja zakonitosti koje spadaju u nadležnost redovnih sudova.

27. Sud primećuje da je Vrhovni sud, prema službenoj dužnosti, ocenio zakonitost odluka nižestepenih sudova i zaključio da su oni pogrešno primenili materijalno pravo, jer je rok za podnošenje tužbenog zahteva, čija je predmetna stvar zahtev za poništenje ugovora o zameni nepokretnosti, istekao.

28. U tom smislu, Sud naglašava da nije njegova dužnost da se upušta u pitanja zakonitosti, kao što je u ovom slučaju utvrđivanje činjenice da li je tužbeni zahtev podnosioca podnet u roku propisanim zakonom.
29. Sud podseća da je tumačenje odredaba materijalnog i procesnog prava dužnost redovnih sudova i spada u njihovu nadležnost.
30. Ustavni sud može samo da razmotri da li su dokazi pred sudovima i drugim organima izneti na pravičan način i da li su postupci, gledano u celosti, sprovedeni na takav način da je podnositelj ovog zahteva dobio pravično suđenje (vidi, između drugih izvora: izveštaj Evropske komisije za ljudska prava u slučaju *Edwards protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, zahtev br. 13071/87, usvojen 10. jula 1991. godine).
31. Sud smatra da je Vrhovni sud u svojoj presudi obrazložio zašto je trebalo da se presude nižestepenih sudova preinače i tužbeni zahtev podnosioca odbije.
32. Dakle, Ustavni sud ne može da utvrdi da su odgovarajući postupci pred Vrhovnim sudom bili nepravični ili proizvoljni (vidi: *mutatis mutandis, Shub protiv Litvanije*, odluka ESLJP o prihvatljivosti zahteva br. 17064/06 od 30. juna 2009. godine).
33. Na osnovu svih navedenih razloga, Sud zaključuje da zahtev podnosioca treba da se proglaši kao očigledno neosnovan.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa članom 48. Zakona i u skladu sa pravilima 36 (1) (d), pravilom 36 (2) (b), kao i pravilom 56 (2) Poslovnika, 28. maja 2015. godine, jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovu odluku stranama;
- III. DA OBJAVI ovu odluku u Službenom listu u skladu sa članom 20. 4 Zakona;
- IV. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Robert Carolan

Predsednik Ustavnog suda

Prof. dr Enver Hasani